

Dokument-ID: 17173

Versjon: 5

Status: Godkjent

Dokumentansvarlig:

Maria Kristina Finnes

Godkjent av

Sølvi Andersen

Godkjent fra:

02.03.2023

1. Endringer siden forrige versjon

Retningslinjen er endret i henhold til "Brukermedvirkning på systemnivå i helseforetak" - felles retningslinjer utarbeidet i samarbeid mellom de regionale helseforetakene. (vedtatt i styremøte i HSØ RHF 27. april 2017)

2. Hensikt og omfang

Denne retningslinjen omfatter mandat, oppnevning, konstituering og arbeidsform for det sentrale brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF.

Retningslinjen vedtas i helseforetakets styre.

3. Innhold

Brukerutvalget skal bidra til å oppnå

- helsetjenester av god kvalitet uavhengig av alder, kjønn, bosted, etnisk opprinnelse, sosial status, diagnose og funksjonsnedsettelse
- samhandling og helhetlige pasientforløp
- medvirkning fra pasienter og pårørende og deres organisasjoner
- samarbeid mellom brukerutvalg

Brukerutvalget skal være

- et rådgivende organ for styret og administrerende direktør i saker av strategisk karakter som angår tilbudet til pasienter og pårørende i virksomhetsområdet
- et forum for tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende om generaliserte erfaringer innenfor helseforetakets ansvarsområder og oppgaver
- et samarbeidsforum mellom helseforetaket og brukerorganisasjoner

Brukerutvalgets oppgaver er å

- følge med på helseforetakets årshjul og bidra i mål- og strategiarbeid, hovedprosesser, forbedrings- og omstillingsprosesser og i øvrige faglige prosjekter og medvirke i råd og utvalg i alle saker som angår tjenestetilbudet
- fremme saker av betydning for pasienter og pårørende
- avgi høringsuttalelser til relevante planer og utredninger
- møte på helseforetakets styremøter med to faste representanter, hvorav den ene er brukerutvalgets leder. Representantene har observatørstatus med tale- og forslagsrett.
- foreslå brukerrepresentanter fra brukerutvalg, klinikkvise brukerråd eller organisasjoner til plan- og prosjektarbeid, råd og utvalg som det inviteres til
- etter nærmere behov og avtale, arrangere og/eller delta på relevante konferanser og kurs
- samarbeide med andre brukerutvalg, brukerorganisasjoner og brukerrepresentanter i kommunene ved behov
- ha kontakt med bruker- og pasientombud i opptaksområdet og bidra til at helseforetaket følger opp deres årsrapporter
- sette opp årlig møteplan i samarbeid med administrasjonen
- evaluere egen virksomhet minst en gang i løpet av funksjonsperioden
- lage årsrapport om egen virksomhet

Brukerutvalgets sammensetting

Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF kan ha inntil 15 medlemmer. Representantene er personlig oppnevnt av helseforetakets styre på bakgrunn av representantenes erfaringer, kompetanse, nettverk, verv og organisasjonstilknytning. Sammensetningen av brukerutvalget skal så langt det lar seg gjøre dekke følgende prinsipper:

- medlemmer i brukerutvalget skal selv ha erfaring som pasient- og/eller pårørende og ha et bearbeidet forhold til egne brukererfaringer
- hensynet til både kontinuitet og fornyelse skal ivaretas
- sammensetningen av brukerutvalget skal gjenspeile helseforetakets virksomhetsområde gjennom balansert

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Mandat Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF	Utskriftsdato: 31.01.2024
Dokumentansvarlig: Maria Kristina Finnes	Godkjent av: Sølvi Andersen
Dokument-Id: 17173 - Versjon: 5	Side 1 av 3

- representasjon fra somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- pårørende, med særlig vekt på foreldre til syke barn, samt eldre, barn og unge og etniske minoriteter skal være representert
- alminnelige prinsipper for kjønnsmessig representasjon ivaretas
- aldersmessig og geografisk representasjon ivaretas
- både små og store organisasjoner skal være representert, slik at utvalget totalt sett har en god forankring i en bredde av organisasjoner

Nominasjon og oppnevning

Brukerutvalgets funksjonsperiode er to år. Medlemmer skal ikke oppnevnes for mer enn tre perioder, det vil si seks år. Det oppnevnes ikke vararepresentanter til Brukerutvalget.

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Kreftforeningen, Pensjonistforbundet og organisasjoner som representerer brukere fra virksomheter innen rus og avhengighet, samt organisasjoner som representerer etniske minoriteter inviteres til å foreslå kandidater. Dersom innkomne forslag ikke tilfredsstillere kriteriene for sammensetning kan andre organisasjoner forespørres. Det må gjøres kjent at organisasjonene må foreslå flere kandidater enn de kan påregne å få inn i utvalget. God dialog mellom helseforetaket og organisasjonene sikres i nominasjons- og oppnevningsprosessen. Organisasjonene som foreslår kandidater skal oppfordres til å sende informasjon om relevant formal- og realkompetanse. Bakgrunnssjekk gjennom innsendt informasjon og eventuelt intervju danner grunnlaget for utvelgelsen.

Styret i helseforetaket oppnevner brukerutvalgets medlemmer, samt leder og nestleder, etter innstilling fra administrerende direktør på grunnlag av innsendte forslag fra pasientorganisasjonene. Administrerende direktør har fullmakt til å oppnevne nye medlemmer i perioden dersom noen fratrer.

Arbeidsutvalg

Det etableres arbeidsutvalg på inntil fire personer, minimum bestående av leder og nestleder, som sammen med administrasjonen skal ha et særskilt ansvar for å forberede sakslister til utvalgsmøtene, samt sikre brukermedvirkning i aktuelle saker mellom ordinære møter i brukerutvalget. Mandat for arbeidsutvalget utarbeides og vedtas av brukerutvalget.

Møter og arenaer for brukermedvirkning

Brukerutvalget skal innenfor budsjettammen holde så mange møter som det selv mener er nødvendig for å gjennomføre oppdraget sitt. Møtene bør holdes i forkant av helseforetakets styremøter, slik at styresaker kan gjennomgås og eventuelt kommenteres. Det skal være dialog mellom brukerutvalget og helseforetaket i styresaker som er av spesiell interesse for brukerutvalget. Innkalling og saksliste sendes ut en uke før møtet.

En viktig del av brukerutvalgets arbeidsoppgaver er å bidra med brukerkompetanse i prosjekt, råd og utvalg. Brukerutvalget kan henvende seg til organisasjoner, andre brukerutvalg i regionen eller klinikkvise brukerråd for å få forslag til kandidater til brukerrepresentasjon. Hensyn som tilsier at utvalget bør henvende seg til andre er blant annet kapasitet og kompetanse. Ved oppnevning til prosjekt, råd og utvalg kan det etter behov oppnevnes vararepresentanter for å sikre god brukermedvirkning.

Arbeidsform og administrasjon av brukerutvalget

- Brukerutvalgsmøtene ledes av utvalgets leder og nestleder
- Helseforetaket skal sørge for sekretærfunksjon og at sakene blir tilstrekkelig opplyst for behandling i brukerutvalget.
- Brukerutvalget forelegges rullert oversikt over årsplaner for styret og planleggings- og rapporteringsarbeidet i helseforetaket som grunnlag for egen årsplan.
- Brukerutvalgets møter er i utgangspunktet åpne. Det kan besluttes at møtet skal lukkes der det foreligger et saklig behov for det.
- Brukerutvalgets medlemmer og administrasjonen kan foreslå saker til utvalget.
- Brukerutvalget skal ikke behandle saker om enkeltpasienter.
- Helseforetaket møter i brukerutvalget med administrerende direktør og/eller administrerende direktørs representant.
- Forslag til protokoll godkjennes av møteleder. Protokoll godkjennes i brukerutvalgets påfølgende møte og publiseres på helseforetakets nettside.
- Brukerutvalget uttaler seg i media gjennom leder eller annet medlem etter avtale med leder.

Kompetanse og forventninger

Det er en forutsetning at representantene har god brukerkompetanse. Helseforetaket skal ved oppnevning av nytt brukerutvalg gi grunnleggende opplæring om helseforetaket og deres hovedoppgaver, lover og rettigheter, styrings- og finansieringssystem samt klargjøre forventninger til brukerutvalget sin rolle.

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Mandat Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF	Godkjent av: Sølvi Andersen	Dokument-Id: 17173 - Versjon: 5	Utskriftsdato: 31.01.2024
Dokumentansvarlig: Maria Kristina Finnes			Side 2 av 3

Det forventes at medlemmene i brukerutvalget skal

- ha bevissthet på sin rolle som representant og ha et bearbejdet forhold til egne brukererfaringer
- prioritere møter og andre oppgaver de tar på seg og sette seg inn i sakene som skal behandles
- bidra til et godt samarbeidsklima i brukerutvalget og til et godt samarbeid med helseforetaket
- holde kontakt med egen organisasjon og nettverk
- følge helseforetakets etiske retningslinjer
- informere om brukerutvalgets virksomhet

Habilitet og konfidensialitet

Brukerutvalget er et viktig organ i helseforetaket og vil i kraft av sin rolle kunne få tilgang til informasjon av sensitiv karakter og kunne påvirke beslutninger som angår andre helseforetak, private aktører og andre interesser. Forvaltningslovens regler for habilitet gjelder også for medlemmer i brukerutvalget. Medlemmer i brukerutvalget skal undertegne taushetserklæring.

Medlemmer i brukerutvalget skal ikke samtidig være involvert i virksomheter med forretningsmessige interesser i regionale helseforetak/helseforetak eller være ansatt i samme helseforetak. Medlemmer av brukerutvalget bør som hovedregel ikke være medlem i andre brukerutvalg i regionen.

Økonomi

Brukerutvalgets budsjett vedtas av helseforetaket i forbindelse med helseforetakets årlige budsjettforhandling. Økonomiske rammer for brukervedvirkning og godtgjørelse av brukerutvalget fastsettes av HSØ RHF. Det er utarbejdet en egen retningslinje for godtgjøring av brukerrepresentanter.

4. Referanser

[Brukervedvirkning på OUS HF](#)

[Brukervedvirkning i Helse Sør- Øst](#)

[Lov om helseforetak § 35 - Pasienters og andre brukeres innflytelse](#)

[Vedtekter for Oslo universitetssykehus §13](#)

[Godtgjøring av brukerrepresentanter](#)

Vedlegg

- [Taushetserklæring](#)

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Mandat Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF	Godkjent av: Sølvi Andersen	Dokument-Id: 17173 - Versjon: 5	Utskriftsdato: 31.01.2024
Dokumentansvarlig: Maria Kristina Finnes			Side 3 av 3